

till Landstingsfullmäktige Sörmland

Dags att starta Barn- och ungdomshälsa i Sörmland

Allt fler barn och unga i Sverige upplever psykisk ohälsa i form av stress, oro, nedstämdhet, ångest och sömnsvårigheter. Samtidigt har Sveriges Kommuner och Landsting konstaterat att det idag råder en oklar ansvarsfördelning kring vem som har det sammanhållna ansvaret för första linjens vård av barn och unga som har eller riskerar att få psykisk ohälsa. Det ansvaret fördelas idag på landstingets primär-, mödra- och barnhälsovård, samt kommunernas elevhälsa och socialtjänst.

Den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga leder till att trycket ökar på hälso- och sjukvårdens specialiserade vårdform för att möta barn och unga med psykiska besvär, de barn- och ungdomspsykiatriska klinikerna i landet. Detta gäller inte minst i vårt eget landsting. De barn och unga som söker sig till BUP har många gånger ingen bedömning med sig från första linjenivå. Specialisterna på BUP utför idag alltså en del av den vård för barn och unga som egentligen hör hemma inom öppenvården. Vid ett större upptag där skulle också resurserna som BUP har att förfoga över, bättre kunna prioriteras till dem som är i behov av just den specialiserade psykiatriska vården.

I Sörmland finns idag ingen sammanhållen strategi för att behandla lindrig psykisk ohälsa bland barn och unga mellan 6 och 18 år. En otillräckligt utvecklad första linjens vård riskerar därför att inte fånga upp de barn och unga som lider av lindrig psykisk ohälsa i tid. Det i sin tur kan leda till att dessa barn och unga utvecklar allvarigare depressioner, självska debeteende, missbruk, och på sikt hamnar i utanförskap. Kostnaderna för de insatser som då krävs från vården och socialtjänsten är omfattande, för att inte tala om det ökande lidande som drabbar dessa barn och unga.

Erfarenheter från andra landsting runtom i landet visar att hjälpen för barn och unga i åldern mellan 6 och 18 år med psykisk ohälsa, inte tillgodoses. Föräldrar och barn under sex år kan få hjälp via BVC och de över 18 kan vända sig till sin vårdcentral. Däremot riskerar barn och unga i åldrarna däremellan ramla mellan stolarna då de inte har samma tydliga väg in i vården. Detta har landstingen i Jönköping, Västerbotten, Kronoberg, Västmanland och Region Skåne uppmärksammat och därför startat mottagningar för Barn- och ungdomshälsa i samverkan med kommunerna. Verksamheten ska möta ungdomar som lider av lättare psykisk ohälsa i form av exempelvis oro, ångest och sömnsvårigheter, något som drabbar allt fler unga idag till följd av kriser eller relationsproblem.

För att tidigt upptäcka och kunna ge vård och stöd till barn och unga med lindrig psykisk ohälsa i Sörmland behöver landstinget fylla det tomrum som idag råder i första linjens psykiatriska vård för barn och unga mellan 6 och 18 år.

I regeringens plan för riktade insatser inom psykisk ohälsa 2012-2016 är barn och unga en av två prioriterade målgrupper. Delmålen för målgruppen i satsningen är att utveckla och tillgängliggöra verksamheterna i första linjens vård, förbättra de förebyggande insatserna för barn och unga, minska förekomsten av självskadebeteende, självmordsförsök och självmord hos barn och unga, samt bidra till samordning mellan huvudmännen vid insatser riktade till barn och unga med psykisk ohälsa. Vår mening är att Landstinget Sörmland genom inrättande av mottagningar för Barn- och ungdomshälsa skulle komma en god bit på vägen i det arbetet.

Med stöd av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta:

- att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för inrättande av Barn- och ungdomshälsa i Sörmland

- att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att utreda intresset för samverkan med länets kommuner

Nyköping den 13 september 2012

Marie-Louise Forslund Mustaniemi